

Sápadt, arcából kifutott minden pirosság, szeme alatt sötét karikák. *Gyerekkori cimborá volt, együtt jártunk a tanító elé*, mondja még józanodóban, de aztán lerázza magáról az emléket, és kijelenti, hogy megint emelték az árat. A fácánok ötvennel, a nyúl egy százassal kerül többbe. *Ha sokallja, lakik erre egy illető, már többször is üzent, hogy vigyek neki*, mondja sértődötten, mert megjegyzem, hogy ezen a télen már másodszor drágult a vad, de mégis kiszámolom az összeget. Akkurátusan elrakja a

bankókat, megigazítja kucsmáját, *na, Isten áldja*, köszön, és biciklijére támaszkodva imbolygó léptekkel indul a következő kuncsafhoz. Megvárom, amíg elér a sarokig és befordul, lába nyomát és a zsákból csöpögő vércseppeket addigra belepi a hó.

Akkor láttam utoljára a vadászt – nemsokára megjelent halálhíre a helyi lapban –, és Szindbád látogatásai is megritkultak, majd végleg elmaradtak, alighanem fiatalabb nők konyhájában üldögél mostanában.

DEME TAMÁS

„A lehetlent letetni”

(Kontra György halálhírére)

„When my father died, it was like a whole library had burned down.”
(Laurie Anderson)

Csendben, egyedül átlépni határt. Az értelemig és tovább... Átlépők. Transzcendálók. Csendhalál. Élet-közelből, világtól távolba. Határtalanul rejtve. Akár az elefántok. Dőlnek a legnagyobb fák. Orvos-tudós-tanár. Biztatóm, ki voltál (apám, aki vagy). Mit jelent az: átadni életünk. Csak csont és bőr és lélek, aki elköszön? Halkul az agy. Átlátszanak a kék erek a kézfejen. Átlátszik halálán jele – a vele világító, valló értelem. Az élet – idő, a világ – tér. Az élet állítmányt, a világ alanyt kér. És van örök jelen. (Azt mondta, meglepte „a nagy deméntálódás”. A kimaradó szavak. A lelassulás.) Fanyar szó. A tudat megrendülése fáj. A light-fogalmazás. Bár senki nem vette észre. És hát, Light a fény is. Fényüzenet volt a napi idézet: Istennek semmi sem lehetetlen. Élni annyit tesz: viszonyainkban élni. Megtanultuk: *a lehetlent letetni kell*. Ezt persze az értelen is túli csudálatos létünk súgná. A Tehetséget megteremtő örök Tevő lehelete. Mert hogy nem csak értelmünk van, azt észleli az is, aki nem szól semmit. Érez. Akar. Életérzése van. És persze – hisz. Nem tudjuk, Kháron vagy az elkísérő angyal innen merre visz. Úgy képzeljük: ott nincs már több idő – az örökidőben minden időtlenedő. Úgy képzeljük, nincs többé tér – a határtalanba minden belefér. Nincs többé ok, sem okozat, a csudálatos a legnagyobb fokozat. Az öröklét-ajtóban némán áll az átlépő (transzcendens) vágy is. Meglepetés az ajándék: nincs halál itt. Öröklét van. Sub specie aeternitatis. A Fény is.

Emlékek jönnek, ezerszám. Az ásothalmi tábori előadáson földerítetted a fáradt tanarakat, szólván: „A tündök privát, de a terem-levegő közös. Mindnyájan azt lélegezzük be, amit a többiek kilélegeznek...” Egyszerre egyén és társaslény mind, aki él (vagy úgy tesz). Neveltél, növeltél. Felkészítettél minket az emberi test-lélek-szellemre. A Teremtett Egészre. (Még hogy csak az értelem... Láthattunk könnyezni. És előadóként mennydörögni, amikor a megrontás ellen szóltál a szabados plakátoknál. Máskor a tapintatban feloldott ellentmondás fénylett az Embertan (nikotinmentes) tanszékén: a bagó ellenérvei után hirtelen Ilonka néném lépett szobádba – s Te kávéval, hamutállal, bölcs realitással kínáltad meg dohányzó párod. Lakásodon hallgattak a tudásvágyó ifjak. Teázta. Házi szemináriumot nekik ki fog tartani? Akár a Truffaut-filmben: minden ember egy-egy könyvvé válna. A lélek elve, a lelkek tanai. Könyv, könyvek. Észjárás. Nyelvtan. Karácsonyból – így lesz Pünkösöd. Logosz mindennapra. Fölsír egy tengerentúli ének: „Amikor apám meghalt, olyan volt, mintha egész könyvtár porrá égett volna.” Mindenki más nyelven ember. A hiány megnémít. Akinek a Másik Ember cél is lehet, annak a nyelv lesz otthona. *Speak my language. Beszélj nyelvem*. Tanulom nyelved. A feloldott ellentét lehetlent letet: értelmetlen világ – kontra értelmes élet. Ad astra. Fel, fel a csillagokig. Jel, jelkép sosem lehet jelszó. A Logosz – lét-igazító feladat. Soli Deo Gloria.